(Sub)acute moeheid in de huisartsenpraktijk: een evidence-based benadering van deze klacht bij patiënten tot middelbare leeftijd

Haio: STAESSENS Lidewij , KUL
Promotor: DE CORT Paul
Praktijkopleider: DELRUE Annelies

Context: Moeheid is een frequente klacht binnen de huisartsenpraktijk. Het gaat meestal om een vage klacht waarbij verschillende lichamelijke, psychische of sociale oorzaken een rol kunnen spelen. De diagnostiek en behandeling vormen dan ook een uitdaging voor de arts.

Onderzoeksvraag: Met het onderzoek proberen we een inzicht te krijgen in de verschillende epidemiologische gegevens (leeftijd, geslacht, socio-economische status) van patiënten die zich presenteren met een klacht van moeheid die niet langer dan zes maanden bestaat (acute- en subacute moeheid) . Daarnaast hopen we een kwaliteitsbevorderend praktijkproject op te zetten door meer volgens de richtlijnen te kunnen werken. Tenslotte willen we kijken welke impact elke benadering op de patiënttevredenheid heeft.

Methode: Initieel werd een literatuuronderzoek verricht om een inzicht te krijgen in de richtlijnen en bestaande gegevens over acute en subacute moeheid. Hiervoor werden de richtlijnen van NHG, Domus Medica en Clinical Knowledge Summaries geraadpleegd. Daarnaast werd ook Medline doorzocht met volgende zoektermen: fatigue, acute fatigue of acute moeheid en primary care. Tenslotte werden referenties ge?xtraheerd uit reeds weerhouden artikels. Vervolgens werd binnen de eigen huisartsenpraktijk een prospectief onderzoek opgestart. Patiënten tussen 18 en 50 jaar met niet langer dan 6 maanden bestaande vermoeidheidsklachten werden ge?ncludeerd. Met behulp van een vragenlijst werden verschillende gegevens geregistreerd met name de aard en de duur van de vermoeidheid, de opvattingen van de patiënt, de diagnose, de uitgevoerde onderzoeken en de behandeling. Ook een aantal epidemiologische gegevens zoals leeftijd, geslacht en gezinssituatie werden genoteerd. Tenslotte werd de patiënten gevraagd om een tevredenheidsvragenlijst in te vullen en anoniem terug te bezorgen.

Resultaten: De literatuur met betrekking tot (sub)acute vermoeidheidsklachten is erg beperkt. Een aantal studies, hoofdzakelijk van dezelfde hand, blijken wel erg nuttig. Vermoeidheidsklachten zijn veelvuldig aanwezig binnen de populatie. Presentatie van dit probleem als hoofdklacht bij de huisarts gebeurt echter veel minder frequent. Bij een belangrijk deel van deze patiënten dient in eerste instantie geen verder bloedonderzoek te gebeuren en kan een maand afgewacht worden. Op deze wijze zou het grote aantal onnodige bloednames gereduceerd kunnen worden. Het welslagen van een dergelijke aanpak hangt nauw samen met een goede communicatie en het bevragen van de ideë?n en de verwachtingen van de patiënten. Het grootste deel van de gegevens uit de literatuur wordt ook bevestigd in ons kleinschalige praktijkonderzoek. Binnen de eigen praktijk kan het aantal bloedonderzoeken zeker nog verder gereduceerd worden. Een standaard schema voor de aanpak van een raadpleging voor (sub)acute moeheid zou in de toekomst kunnen ge?mplementeerd worden. De invloed van deze nieuwe benadering op de patiënttevredenheid dient nog verder bestudeerd te worden.

Conclusie: Veel mensen zijn moe doch slechts weinig van hen gaan specifiek voor deze klacht naar de huisarts. Een belangrijk deel van dergelijke vermoeidheidsklachten zijn psychosociaal bepaald of blijven onverklaard. Bij deze patiënten gebeuren nog te veel onnodige

bloedonderzoeken. Een reductie hiervan is zeker een werkpunt binnen onze eigen praktijk. Een goede arts-patiëntcommunicatie en wederzijds begrip is hiervoor onontbeerlijk.